UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Quinta e[st] victorial[i]s signat[i]o[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

erroꝛis. j. Coꝛ. ij. Aialis hō non pcipit ea
que ſūt ſpūs dei. Et iō chꝛs qbuſdam ad
credendū diſpoſitis poſt reſurrectionez in
ſua effigie apparuit. His autē in alia effi-
gie qui circa fidē videbant̄ tepeſcere. Un
de ipſi dicebant. Nos aūt ſperabam⁹: qa
ipſe eſſet redempturus iſrl': qſi iā euanuiſ-
ſet ſpes eoꝝ. Un̄ Greg᷒. in omel'. Talem
ſe eis exhibuit in coꝛpe/ qlis apd illos e-
rat in mēte. Nō eſt tn̄ intelligendū ꝙ chꝛi
ſtus ſe transfoꝛmauerit in alienā effigiem:
q̄uis hoc poſſet: ſʒ vt dic̄ Lucas: oculi eo
rum tenebant̄ ne eū agnoſcerent.

Scd̄a eſt veritas vita-

lis opationis. Manifeſtauit enīʒ ſe reſur
rexiſſe in coꝛpe viuo: declarādo in ſe veri-
tatez vite p opa triplicis vite. Pꝛimo per
opus vite nutritiue. qa cū diſcipulis man
ducauit ⁊ bibit. vt dꝛ Lu. vlt᷒. Et ſi dicere
tur: Angeli in aſſumptis coꝛpibus come-
derūt ⁊ biberūt vt pʒ Gen̄. xviij. Et in lib.
Tob. ⁊ tn̄ ex hoc nō ↄcludit̄ ꝙ habeāt coꝛ
poꝛa viua. g̃ nec p hoc pt̄ cōcludi de chꝛo.
Dōm ꝙ alia eſt ratō de angelis et alia de
chꝛo. Nā angeli apparētes nō aſſerebāt ſe
eſſe hoīes ſic aſſeruit chꝛus. Itē qꝛ coꝛpa
ab angelis ſūpta nō erāt viua vel aīata: iō
non erat in eis vera comeſtio: lʒ eſſet vera
cibi contritio ⁊ traiectio in interioꝛē partē
coꝛpis aſſumpti. Un̄ āgel⁹ dic̄ Tobie. xj.
Cū eſſem vobiſcū: videbar q̄dem mandu
care ⁊ bibere vobiſcū: ſʒ ego cibo inuiſibili
vtoꝛ. Sed qꝛ coꝛp⁹ chꝛi vere fuit aīatū: ve
ra fuit ei⁹ comeſtio. q[..]t dic̄ Aug᷒. Non
ptās ſʒ egeſtas edendi auferꝛ coꝛpibus re
ſurgētiū. Scd̄o qꝛ opus vite ſenſitiue in
h ꝙ diſcipul' ad īterogata r̄ndebat: ⁊ pn̄tes
ſalutabat: in q̄ oñdebat ſe ⁊ videre ⁊ audi-
re. Tertio p op⁹ vite intellectiue: in h ꝙ
cū eis loq̄bat: ⁊ de ſcripturis diſſerebat.

Tertia eſt veritas triū

phalis glificationis. qꝛ oñdit ſe v̄e reſurre
xiſſe in coꝛpe glificato. Diſpenſatiue ei fa
ctū fuerat vt ante moꝛtē ſuam glīa ab aīa
nō redūdaret in coꝛp⁹ ad h vt redēptiōis
myſteriū impleret. et iō pacto hoc myſte-
rio aīa chꝛi q ab inſtanti creationis erat
glorioſiſſima: ſtati in coꝛp⁹ in reſurrectōe
reſumptū glāʒ ſuā diriuauit: ⁊ accepit coꝛ
pus illud pfectiones coꝛpis glioſi in q̄daʒ
ſupexcellētia: ſcʒ ſubtilitatē/ agilitatē/ cla-
ritatē/ ⁊ impaſſibilitatē. Hmōi aūt glīam
coꝛpis oñdebat p hoc ꝙ ſubito ab oculi di
ſcipuloꝝ euaneſcebat. Licʒ em̄ h poſſʒ eti-
am p v̄tutē diuitat᷒/ tn̄ hec ē ↄditio coꝛpo
ris glioſi vt ſit ſpūale. i. ſubiectum ſpūi. vt
dic̄ apl's. j. Coꝛ. xv. ita ꝙ oīs actio coꝛpis
ſubdat̄ volūtati ſpūs. Ideo q̄cūqꝫ hʒ coꝛ
pus glificatū/ hʒ in ſua ptāte videri q̄ndo
vult: ⁊ qn̄ nō vult/ nō videri. Dicit̄ g̃ chꝛs
ſubito euanuiſſe ab ocul' diſcipuloꝝ: vl' qa
deſijt velle ab eis videri/ etiā eo pn̄te. vel
qꝛ ſubito abſcedebat p dotem agilitatis.
Sʒ q̄re non continue conuerſabat̄ cū di-
ſcipulis poſt reſurrectōʒ ſicut an̄ paſſionē
R̄nſio. Sicut dic̄ Tho. in. iij. p. q. lv. Cir-
ca reſurrectiōʒ duo erāt declarāda. ſ. ipſa
veritas reſurrectiōis: et gloꝛia reſurgētis
Ad veritatē aūt reſurrectōis manifeſtan
dā ſufficit ꝙ pluries eis apparuit: ⁊ cū eis
familiarit̄ locutus ē: ⁊ comedit ⁊ bibit: ⁊ ſe
eis palpandū p̄buit. Ad glīam aūt reſurre
ctionis manifeſtādā opoꝛtuit ꝙ nō conti
nue ↄuerſaret̄ cuʒ eis ſicut ante fecerat ne
videret̄ ad talē vitaʒ reſurrexiſſe qualem
pꝛius habuerat. Conſolationē aūt de con
tinua ſua pn̄tia eis in alia vita repꝛomiſit
ſm illud Io. xvj. Iterꝝ aūt videbo vos ⁊
gaudebit coꝛ veſtrū. ⁊ gaudiuʒ veſtrū nēo
tollet a vobis. In q̄bus aūt locis illo int̄-
medio tpe eſſet: incognitū eſt: cū hoc ſcri-
ptura nō tradat. et in omni loco ſit d[..]tio
ei⁹. Hec ex Tho. Poteſt āt veriſimiliter di-
ci qꝛ illo tpe erat cū aīabus patrū ſanctoꝝ
in paradiſo voluptatis

Quarta eſt veritas di-

uinalis vnionis. Oſtendit em̄ ſe vere ſur-
rexiſſe in coꝛpe vnito diuinitati ⁊ hoc per
occultoꝝ manifeſtationē: ſicut pꝫ in ū diſci
pulis dicit Ioā. v. Mittite in dexterā na
uigij rete et inuenietis. Miſerūt g̃ ⁊ iā non
valebāt trahere p̄ mltitudine piſciū ⁊c.
Hoc etiā pʒ cū ſe oñdit cognoſcere cogi
tatiōes coꝛdiū: di. Luc. vl. Quid turbati
eſtis ⁊ cogitatiōes aſcēdūt in coꝛda vr̄a;
Sol⁹ em̄ de⁹ nouit cogitatōes coꝛdis. iij
Reg. viij. Tu ſol⁹ noſti coꝛ filioꝝ hoim.

Quinta eſt veritas vi-

ctorialis ſignatiõis: qꝛ vicȝ oñdit ſe vere
reſurrexiſſe in corꝑe ſignato cicatricibꝫ vul
neꝝ. Jõ dixit diſcipulis ſuis Luc. vl. Vi
dete man⁹ meas ⁊ pe. me. ⁊c. Et Joã. xx.
dixit thome: Infer digitũ tuũ huc ⁊ vide
man⁹ meas: ⁊ affer manũ tuã ⁊ mitte in
lat⁹ meũ. Fuit aũt ꝯueniẽs chꝛm ſic ſua/
re cicatrices vl̃neꝝ ꝓpt̃ tres ꝑcipuas rões
¶ Prima ẽ rõ illũinatiue inſtructiõis.
¶ Scõa eſt rõ impetratiue interceſſiõis
¶ Tertia eſt rõ declaratiue ẽ oſtenſiõis
¶ Prima eſt rõ illũinatiue inſtructiõis: vt
vicȝ ꝑ hoc inſtruamur de aliq̃bꝫ ad nr̃am
ſalutẽ neceſſarijs. Hmõi aũt inſtructio ẽ
triplex. ¶ Prima eſt inſtructio certifica/
tionis de v̄itate vicȝ reſurrectiõis vt cer/
tificaret euident̃ ſe reſurrexiſſe in illo eodẽ
corꝑe in q̃ paſſus ẽ. Jõ di. Lu. vl. Videte
man⁹ m. ⁊ pe. m. qꝛ egoipſe ſum. ¶ Scõa eſt
inſtructio remẽoratõis: vt vicȝ ꝑ h̃ inſtru
amur illa diuia vulnera ꝯtinue geſtare ꝑ
memoriã in corde ⁊ ꝑ vite auſteritatẽ in
corꝑe Gal. vj. Ego ſtigmata dñi ieſu in
corꝑe meo porto. Jõ etiã nos hortat̃ pau
lus Phil. ij. Hoc ſentite in vobis qđ ⁊ in
chꝛo ieſu. Vt em̃ chꝛi ꝓ nobis paſſi ſꝑ re/
memoremur: chꝛs cicatrices vulneꝝ q̃ ꝓ
nobis paſſus eſt ſeruare voluit vt nos in/
ſtruat ad recognoſcẽdũ ꝙ nr̃i nũq̃ obliui/
ſcit̃ ꝓ q̃bꝫ ſic crudelit̃ plagat⁹ fuit: nã tanq̃
ſignũ remẽoratiuũ eaſdẽ plagas ſeruauit
vt eas intuẽdo noſtri recordaret̃. Eſa. lj.
Ego tui nõ obliuiſcar: ecce in mãibꝫ meiſ
deſcripſi te. i. in manibꝫ meis eſt deſcriptõ
tua q̃ deſcꝑtio ſunt plage crucifixi. ¶ Ter/
tia eſt inſtructio reuocatiõis: vt. ſ. nos in/
ſtruat ad eũ redire nos reuocãdo ꝑ cica/
trices vulneꝝ: q̃ſi dicẽs illõ Eſa. xliiij. Re
uertere ad me qm̃ redemi te. Cõſideratõ
q̃ꝑpe vulneꝝ in corꝑe chꝛi reducit nos in
memoriã ſanguis illi⁹ ſacratiſſimi ꝓ nob
effuſi q̃ nos ad deũ reuocat miam nob ꝓ/
mittẽdo. Heb. xij. Acceſſiſtꝭ ad ſanguinẽ
meli⁹ loq̃ntẽ q̃ȝ abel: videte ne recuſetꝭ lo
q̃ntem. ¶ Scõa ẽ rõ impetratiue itercẽſ/
ſionis: vt vicȝ pr̃i ſupplicãs pro nobis q̃le
gen⁹ mortꝭ ꝓ hoie ꝑtulerit ſꝑ oñdat. Vñ
notandũ ꝙ chꝛus tripl̃r ꝓ nobis orat ad
pr̃em. ¶ Prio ſue hũanitatꝭ oñſiõe; Nã in
illa hũanitate mediator ẽ dei ⁊ hoim. Vñ
dr̃. Gre. Chꝛm ꝓ hũana natura rogare: ẽ
apud pr̃em ſeipm̃ hoiem demõſtrare: eã
deq̃ naturã in diuinitatꝭ ſue celſitudinez
ſuſcepiſſe. ¶ Scõo charitatiua affectiõe q̃
nr̃am ſalutẽ deſiderat. Heb. vij. Accedẽs
ꝑ ſemetipm̃ ad deũ ad interpellãdũ ꝓ nob
Et Ro. viij. Qui eſt ad dexterã dei: ipe in
terpellat ꝓ nobis: Sic aũt interpellare ſi/
bi ꝯuenit nõ inq̃ntum de⁹ eſt: qꝛ ſic eſt pr̃i
eq̃lis: ſed inq̃ntũ eſt hõ dũ vicȝ affectu hu
manitatis nr̃am ſalutẽ deſiderat ⁊ poſtu/
lat. Nõ tñ rogat eccl̃ia chꝛm vt oret ꝓ no
bis ꝓpter reuerentiã ꝑſone ſue: ſed roga/
mus eũ vt oipotentẽ: ſicut nõ ꝯſueuimus
appellare ſacerdotẽ diaconũ: lȝ ſit ꝓpter re
uerentiã ſacerdotij qđ eſt ſublimi⁹ diaco/
nio. ¶ Tertio ꝓ nobis intercedit chꝛs paſ/
ſionis ſue rememoratione: vicȝ ꝑ cicatri/
cũ demõſtratiõꝫ. Cicatricũ em̃ reputatio
eſt q̃dam ꝓ nobis apud patrẽ aduocatio.
Sicut etiã miles tacẽs ab imperatore im
petrat q̃ñ vulnera q̃ ꝓ ei⁹ amore ⁊ honore
ꝑtulit demõſtrat. Legit̃ in hiſtoria ſcho/
laſtica. ꝙ Antipat̃ idume⁹ magni herodꝭ
pater in q̃dã ꝑlio in ſeruitio imꝑatorꝭ mlt
tis vulneribꝫ ꝯfoſſus eſt: q̃ tandẽ ab emu
lis accuſat⁹ reiectis veſtibꝫ dr̃: O impa/
tor Nolo me v̄bis excuſare apđ te: ſȝ hec
vulnera q̃ ꝓ te ſuſcepi loq̃ntur ꝓ me: ſi ego
diligo te. Tũc ceſar ipm̃ in gr̃am ſuſcepit.
Sic et chꝛs vulnera pr̃i oñdit: vt inſinuet
q̃ntũ đo pr̃i obediuit: ⁊ q̃ntũ noſ dilexit. j.
Jo. ij. Si q̃s peccauerit aduocatũ hẽmus
apud patrẽ ieſum chꝛm iuſtũ: et ipe eſt ꝓ/
piciatio ꝓ pctis nr̃is. Bern. O hõ ſecurũ
acceſſum habes apud deũ: habes matrez
añ filiũ: et filiũ añ patrẽ. Mater oñdit fi/
lio pect⁹ ⁊ vbera: filius oñdit pr̃i latus et
vulnera: q̃nam ibi poterit eſſe repulſa vbi
tot ꝯcurrũt charitatꝭ inſignia. Hec Ber.
¶ Tertia eſt rõ declaratiue oñſiõis: vt vȝ
iugiter declaret ſiue oñdat aliq̃ q̃ ꝯcernũt
bono ꝓ remuneratiõez: et maloꝝ punitõꝫ.
Hmõi aũt declaratio eſt triplex
¶ Prima eſt declaratio obtẽte victorie: ⁊
hoc reſpectu demonũ. Beda ſuꝑ Lu. Nõ
ex impotẽtia curãdi cicatrices ſeruauit: ſȝ
vt ꝑpetuũ victorie ſue circũferat triũphũ
Vnde ⁊ Aug. dicit. xxij. de ciui. dei ꝙ for/
taſſis in illo regno in corꝑibꝫ martyꝝ vide
bimus cicatrices vulneꝝ q̃ ꝓ chꝛi nomine
ꝑtulerũt: nõ em̃ deformitas in eis: ſed vir/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gnitas erit: ꝛ quedã q̃uis in corpe nõ cor
poris ſʒ virtutꝫ pulcritudo fulgebit. Hec
ille. Fulgebũt itaq̨ʒ cicatrices in corpibus
martyꝝ ſicut ſtella in celo. ſicut lapis p̃ci
oſus in anulo: ſicut flos in ſtipite: ꝛ ſicut
p̃cioſus color in roſa. Vñ in corpe chrĩ ci-
catrices nullo mõ ꝑtinent ad corruptiõeʒ
vel q̃lẽcunq̨ʒ defectũ: ſed ad maiorẽ cumu
lum glie: inq̃ntum ſunt q̃dam ꝟtutis inſi-
gnia. In illis eniʒ locis vulneꝝ eſt q̃dam
ſpecialis decor. Vñ dicit Chryſ. ꝙ cica-
trices ille ſũt ſup radios ſolis lucidiores.
Sicut aũt dr̃ Tho. in. iij. par. q. liiij. Lʒ il
la apertura vulneꝝ ſit cũ quadã ſolutiõe cõ
tinetis: totũ tñ hoc recõpenſat̃ ꝑ maiorẽ
decorẽ glorie. ¶ Scõa eſt declaratio col
late miſe̾cdie: ꝛ hoc reſpectu btõꝝ: vt vicʒ
ſꝑ videãt q̃ʒ miſericordit̃ ſunt redẽpti et
ſaluati. Unde de hoc in ꝑpetuũ deũ lau-
dabũt: et hoc multũ ceder eis ad maiorẽ
gliam. Beda. Magnũ erit gaudiũ ſanctꝫ
videre cicatrices vulneꝝ in chrĩ carne ful
gida: ꝑ q̃ victor triũphauit ꝛ de morte ſal
uauit electos. Nã ibi eſt fortitudo marty
rũ ꝛ ſal⁹ oĩm noſtꝝ. Hec ille ¶ Tertia ẽ
declaratio equiſſime iuſticie: et hoc reſpe
ctu reproboꝝ: vt vicʒ in iudicio euidẽterꝛ
palam oſtẽdat q̃ʒ iuſte impij dãnetur qui
chrĩm ꝯtẽpſerũt: quẽ tñ tũc videbũt mani-
feſte tãgrauia vulnera ꝑ eis ꝑtuliſſe: Vñ
ſicut dicit Aug⁹. lib. de ſymbolo. Sciebat
chrĩs q̃re cicatrices in ſuo corpe ſeruaret.
Sicut em̃ demõſtrauit thome nõ credẽti
niſi tãgeret et videret: ita ꝛ inimicis vulne
ra demonſtratur⁹ eſt ſua vt ꝯuincẽs eos
veritas dicat: Ecce hoĩem quẽ crucifixi-
ſtis: videtis vulnera que infixiſtis: agno-
ſcitis latus q̃d pupugiſtis: qm̃ ꝑ vos ꝛ ꝓ-
pter vos apertũ eſt nec tñ intrare voluí-
ſtis. Hec ille. Patʒ itaq̨ʒ ex ſupradictꝫ qm̃
ſurrexit domin⁹ ꝯuenĩeter: gaudenter atʒ
veraciter. Studeam⁹ itaq̨ʒ nũc ſibi ꝯfor-
mari per ardentẽ charitateʒ vt tandẽ ſue
glorioſe reſurrectiõis ꝑticipes efficiamur
ꝛ ꝑueniamus feliciter ad ꝯtemplandam
ſue diuinitatis claritatem cum eo in ꝑpe-
tuũ regnaturi. Amen.

¶ De futura reſurrectiõe
generali. Sermo.

OMnes quidem reſurgem⁹. j. Cor. xv
Supra diximus chriſti re-
ſurrectionẽ eſſe exemplar noſtre future re
ſurrectiõis vt ſic mẽbra ꝯformẽtur capiti
Quia ſicut dicit Paulus. Phil. iij. Refor
mabit corpus humilitatis noſtre ꝯfigura
tũ corpi claritatis ſue. Ideo poſtq̨ʒ de do
mini reſurrectiõe diximꝰ: ꝯueniens de fu
tura generali corpoꝝ reſurrectiõe ſermo-
nẽ facere. Circa quã reſurrectiõʒ tres ha
bebimus ꝯſideratiões ꝑncipales.

¶ Prima eſt ꝯſideratio theologalis ap-
probationis.

¶ Scõa eſt ꝯſideratio generalis diſpoſi
tionis.

¶ Tertia eſt ꝯſideratio ſpecialis diſtin-
ctionis.

PRima igitur eſt ꝯſideratio theo-
logalis approbatiõis. Ubi ſunt cõ
ſiderande approbatões huius in-
fallibilis veritatꝫ theologice. Omnes re-
ſurgem⁹: que veritas lʒ ſit ex fide certiſſi
ma cum ſit noſtre fidei articulus: tñ ꝑ cõ-
ſolidatiõe fidei poteſt approbari trib⁹ vijs

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Scõo rationib⁹.

¶ Tertio exemplis ꝛ ſimilitudinib⁹

¶ Primo approbat̃ au-
ctoritatib⁹. Eſa. xxvj Uenient mortui tui
et interfecti tui reſurgent. Et poſt ſequit̃
Uos qui in puluere eſtis expergiſcimini
et laudate: quia ꝛc. Et Ezechiel. xxxvij.
Hec dicit domin⁹ deus: Ecce ego aperiã
tumulos veſtros et educam vos de ſepul
cris veſtris popule meus. Et Job. xix.
Scio ꝙ redemptor meus viuit ꝛ in nouiſ
ſimo die de terra ſurrecturus ſuʒ ꝛc. Pro-
pter que verba Hieronym⁹ dicit de iob
ad paulinũ. Ut de ceteris ſileam reſurre-
ctionẽ corpoꝝ ſic ꝓpheta vt null⁹ de ea vl̃
manifeſtius vel clarius ſcripſerit. Iteʒ. ij.
Mach. vij. Oẽs illi ſeptẽ fratres cũ mře
gratãter martyriũ ſuſcipiebãt ꝓpter ob-
ſeruationẽ legis ꝛ ſpem reſurrectiõis: q̃ꝝ
vn⁹ offerẽs mẽbra ait: E celo iſta poſſido
ſʒ ꝓpt̃ dĩ leges hec ipa dſpicio: qm ab ipo
me ea recepturꝝ ſpero. Et alr̃ dr̃ Rex mõi
ꝑ ſuis legib⁹ dfũctos i eĩne vite rſurrectõe